

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 514
van **EMMILY TALPE**
datum: 9 mei 2016

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Vroegdetectie hoogsensitiviteit - Beleid

Een hoogsensitief persoon of HSP is iemand die gevoeliger is voor indrukken en prikkels van de buitenwereld dan gemiddeld. Hij of zij neemt subtielere nuances waar in bijvoorbeeld de lichaamstaal en stemmingen van anderen, is gevoeliger voor licht, geuren en geluiden, enzovoort. Daardoor raakt hij of zij sneller overprikkeld en heeft de behoefte zich terug te trekken op zichzelf. Vermits hun situatie niet voorkomt op de lijst met aandoeningen die worden beschouwd als een arbeidshandicap, kunnen zij of hun werkgevers geen ondersteuning genieten, bijvoorbeeld in het kader van de VOP. Door de specifieke kenmerken van hoogsensitiviteit is het niet evident om dit te bestempelen als een 'handicap' of 'ziekte'. Ook hoogsensitieven zelf zijn hier niet zo tuk op, vermits ze over bijzondere troeven beschikken die op de werkvloer mits de juiste omkadering kunnen worden gevalideerd. Zo hebben HSP'ers een groot empathisch, concentratie- en observatievermogen, blinken ze uit in creativiteit en zijn ze erg perfectionistisch. Er bestaan trouwens verschillende gradaties van hoogsensitiviteit.

Een groot probleem is het tijdig detecteren van HSP. Vaak wordt HSP pas vastgesteld nadat een breuklijn is overschreden. Iemand gaat bij de eerste klachten naar een dokter, die een bloedonderzoek afneemt en niet meteen iets verontrustends vindt in de bloedwaarden. Betrokkene gaat door, voelt geen beterschap en laat nieuwe onderzoeken doen, waar eveneens niets medisch verontrustend uitkomt. Men gaat door tot er depressies of fibromyalgie volgen. Gevolg: werkonbekwaamheid, ziekteverzekering, kosten voor de ziekteverzekering. Pas dan is er sprake van een aandoening en heeft de patiënt de aandacht voor zijn problemen. De vzw HSP wil werken op de periode voor het breekpunt. Het is bijgevolg bijzonder belangrijk om aan vroegdetectie en dus ook preventie te kunnen doen. Dat is een bevoegdheid van Vlaanderen.

1. Erkent de minister dat er inzake HSP te weinig aandacht is voor vroegdetectie en preventie van het persoonlijkheidskenmerk?
2.
 - a) Overweegt de minister om een beleid te ontwikkelen dat gericht is op vroegdetectie en preventie van HSP?
 - b) Zal er bijzondere aandacht worden besteed aan het detecteren van HSP in de kindfase, aangezien het moeilijker wordt om tijdens de puberteit af te bakenen welke kenmerken te wijten zijn aan de puberteit en welke aan HSP?
 - c) Zo ja, hoe wil de minister dit aanpakken en welke maatregelen wil hij nemen?

3.
 - a) Welke rol kan de vzw HSP hierin spelen?
 - b) Zal de minister effectief samenwerken met de vzw HSP?
 - c) Zal hij voor de inbreng van de vzw HSP eveneens financiële middelen vrijmaken?

ANTWOORD

op vraag nr. 514 van 9 mei 2016

van **EMMILY TALPE**

1. HSP's (Hoog Sensitief Personen) voelen zich 'anders', vaak al sinds hun kindertijd, al kunnen ze er vaak niet de vinger opleggen. De omgeving is veelal niet aangepast aan mensen die hoogsensitief zijn.

We steunen de idee dat het belangrijk is dat onze samenleving en de school- en werkcontext hierover gesensibiliseerd worden. Een belangrijk kanaal hiertoe zijn de beeldvormingsacties van de Associatie Beeldvorming Geestelijke Gezondheid (Te Gek!? en de VVGG). Op ons initiatief zijn de Associatie en HSP Vlaanderen met elkaar in gesprek gegaan om te kijken of en hoe er meer specifiek over HSP kan worden gesensibiliseerd. Een concrete campagne is voorzien in het voorjaar van 2018 (eerder is er geen ruimte wegens andere vastgelegde thema's).

Daarnaast blijven we geloven dat ook generieke aspecten zoals aanvaarden van 'anders zijn', je psychisch niet goedvoelen, het belang van praten, ... in de beeldvormingscampagnes van de Associatie enorm waardevol kunnen zijn, ook voor HSP en hun omgeving.

2. De Vlaamse overheid kiest voor een integrale en globale aanpak inzake geestelijke gezondheidsbevordering en vroegdetectie van psychische problemen. We maken daarbij geen onderscheid op basis van persoonlijkheidskenmerken zoals hoogsensitiviteit. In het Vlaams Actieplan Suïcidepreventie zijn sommige acties wel toegespitst op specifieke risicogroepen. Die keuze voor bepaalde risicogroepen en gerichte acties is wetenschappelijk onderbouwd. Tot nu toe is er onvoldoende wetenschappelijke evidentie voor het voeren van een specifiek beleid of acties zoals vroegdetectie en -interventie naar de groep van hoogsensitieve personen.
3. Zoals we reeds aangaven hebben we de Associatie Beeldvorming en HSP Vlaanderen met elkaar in contact gebracht. Daarnaast nodigen we HSP Vlaanderen nogmaals uit om contact op te nemen met andere partners, zoals de koepelverenigingen die de geestelijke gezondheidszorg in Vlaanderen vertegenwoordigen, de vertegenwoordigers van de Centra voor Leerlingenbegeleiding, de mutualiteiten, de beroepsverenigingen van psychiaters en psychologen, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, enz.